

Kaupungin myöntämien omavelkaisten takausten periaatteet

Kaupunginhallitus 8.4.2013 § 203

Valmistelija: hallintojohtaja Esa Laukkanen

Kaupungilla ei ole ollut ohjeita tai periaatepäätöksiä omavelkaisten takausten myöntämisestä. Takauksia on myönnetty erillisillä kaupunginvaltuuston päätöksillä lähinnä lisalmi-konserniin kuuluville organisaatiolle, kuten lisalmen Teollisuuskylälle, Kiinteistö Oy Petterinkulmalle ja kuntaomisteisille yhtiöille kuten Ylä-Savon Jätehuollolle, Ylä-Savon Vesi Oy:lle ja myös muille kunnan toimialaan läheisesti liittyville organisaatiolle kuten lisalmen Vanhaintukisäätiölle, Ilvola-säätiölle ja vesiosuuskunnille. Vesiosuuskuntien osalta on erillinen kaupunginvaltuuston tekemä periaatepäätös takausten myöntämisen edellytyksistä (Kvalt 22.12.2008 § 137 ja 9.5.2011 § 43). Lisäksi on erillisillä päätöksillä myönnetty omavelkaiset takaukset muutamille yhdistyksille, joista tällä hetkellä on vielä voimassa Koljonvirran Ratsastajat ry:lle ja Ylä-Savon käsi- ja taideteollisuus ry:lle myönnetyt omavelkaiset takaukset.

Lisätietona jaetaan:

- Selvitys voimassa olevista omavelkaisista takauksista

Kaupungin myöntämän omavelkaisen takauksen merkitys ao. organisaatiolle on sekä kustannus- ja vakuuskysymys. Rahoittajat arvostavat kaupungin omavelkaista takausta, jolloin lainan saaminen ilman organisaation omaa vakuutta on mahdollista ja lainamarginaalit jäävät kohtuullisiksi. Monet liikepankit eivät edes lähde rahoittamaan kovin pitkäaikaisilla lainoilla vuokra-asuntorakentamista ja peruskorjausta. Rahoittajana Kiinteistö Oy Petterinkulman hankkeissa on usein ollutkin Kuntarahoitus Oyj, jonka lainoituksen ehtona on kaupungin omavelkainen takaus.

Kaupunginhallituksessa käydyssä keskustelussa on tullut esille, että kaupungin tulisi määritellä periaatteet omavelkaisten takausten myöntämisestä, ennen kuin käsitellään uusia takaushakemuksia.

Lähtökohtana takausten myöntämiselle on oltava Kuntalaissa määriteltä kunnan toimiala. Kunnan toimiala on nykyisessä Kuntalaissa määriteltä varsin yleispiirteisesti, mutta oikeuskäytännössä on sille muodostunut tulkintoja, jotka helpottavat toimialan määrittelyä.

Arvioitaessa takausvastuun määrittelyä on ensisijaisena periaatteena oltava, että yritykset, yhdistykset, säätiöt, lisalmi-konserniin kuuluvat yhteisöt ja muut toimijat vastaavat itse toimintansa rahoituksesta ja tarvittavista vakuuksista.

Mikäli em. ei ole mahdollista ja yhteisö hakee kaupungin omavelkaista takuuta, lainahakemukselleen noudatetaan seuraavia periaatteita asian valmistelussa ja päätöksenteossa:

1. Lainan käyttötarkoituksen pitää olla kaupungin toimialaan kuuluvaa toimintaa, lisalmi-konsernin osalta ao. toimijoiden toimialaan kuuluvaa toimintaa.

2. Lainalla rahoitettava toiminta tukee ja täydentää kaupungin toimialaan kuuluvaa tehtävää tai palvelua.
3. Lainalla rahoitettava toimintaa koskee laajaa kaupunkilaisten joukkoa ja toiminta tapahtuu lisäalassa tai organisaation toimialueella.
4. Lainalla rahoitettavan toiminnan täytyy olla avointa ja yleisesti käytettävissä. Toiminnassa voidaan kerätä jäsenmaksuja ja käyttömaksuja toiminnan rahoittamiseksi.
5. Takauksen saajan täytyy olla virallisesti rekisteröity, esim. oy, tmi, säätiö, yhdistys tai vastaava.
6. Lainoituksen saannin ehtona on kaupungin omavelkainen takaus (esim. Kuntarahoitus Oyj).
7. Takauksen hakijan on kilpailutettava rahoitustarpeensa (vähintään kolme tarjousta), mikäli rahoitus hankitaan avoimelta rahoitussektorilta.

Mikäli em. ehdot täyttyvät, kaupunki arvioi jokaisen takaushakemuksen seuraavia periaatteita noudattaen:

- hankkeen toiminnalliset ja taloudelliset menestymisedellytykset
- kunnalle saatavan hyödyn ja riskin suhde
- riskin suuruus suhteessa kunnan omaan kantokykyyn
- muiden riskinkantajien vastuu suhteessa ko. toimintaan
- vakuuksien kattavuus ja realisoitavuus
- kunnan mahdolliset velvollisuudet ja vastuut siinä tapauksessa, että hankkeelle ei löydy muuta toteuttajaa

Vakuuksien osalta pääsääntö on, että takauksille saadaan riittävä vakuus. Erityistapauksissa takaus voidaan myöntää ilman vakuutta. Lisäalaksi-konserniin kuuluvilta organisaatioilta ja vesiosuuskunnilta ei vaadita vastavakuutta.

Edellä mainitusta ehdosta voidaan poiketa, mikäli kaupungin yleinen etu sitä vaatii.

Takauksen saajan tulee toimittaa taloustoimeen vuosittain tilinpäätöstiedot vahvistetusta tilinpäätöksestä.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättäisi asian johdosta seuraavaa:

1. Ensisijainen periaate on, että yritykset, yhdistykset, säätiöt, lisäalaksi-konserniin kuuluvat yhteisöt ja muut toimijat vastaavat itse toimintansa rahoituksesta ja tarvittavista vakuuksista.
2. Mikäli kuitenkin omavelkaisen takauksen myöntämistä haetaan, ratkaistaan asia kaupunginvaltuustossa tapauskohtaisesti noudattaen ohjeellisesti selosteessa mainittuja periaatteita.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Kaupunginvaltuustolle

Kaupunginvaltuusto 29.4.2013 § 46

Lisätietona jaetaan:

- Selvitys voimassa olevista omavelkaisista takauksista

Kaupunginhallituksen esitys:

Kaupunginvaltuusto päättää asian johdosta seuraavaa:

1. Ensisijainen periaate on, että yritykset, yhdistykset, säätiöt, lisalmi-konserniin kuuluvat yhteisöt ja muut toimijat vastaavat itse toimintansa rahoituksesta ja tarvittavista vakuuksista.

2. Mikäli kuitenkin omavelkaisen takauksen myöntämistä haetaan, ratkaistaan asia kaupunginvaltuustossa tapauskohtaisesti noudattaen ohjeellisesti selosteessa mainittuja periaatteita.

Päätös:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Ote vs. kaupunginkamreeri Tarja Säisälle

Julkaisu säännöskokoelmaan